

Het boek is, vooral door zijn literatuur-verwijzingen een nuttig middel om zich in de behandelde materie in te werken.

Aangezien de bosbouw in Nederland nu en dan met de in dit boek besproken „ruimtelijke ordening“ te maken krijgt, al is dat dan niet de „Räumliche Ordnung im Walde“ (Weber, 1912), is het nuttig te weten, dat men het nodige hierin kan naslaan, althans tot een nieuwe wet het Staatsblad zal hebben bereikt.

D. Burger.

Referaten

La IX Sessione della Commissione Internazionale del Pioppo. Aldo Pavari. Monti e Boschi. 7 (8), 1957 (291—299).

Onder de krachtige impuls van de Afdeling voor Bosbouw en Bosproducten van de F.A.O., heeft de internationale samenwerking op bosbouwgebied zich ontwikkeld tot een belangrijke bijdrage aan de vooruitgang van de landen afzonderlijk en ook van de gehele wereld. Eén van de meest actieve en succesvolle organismen, die deel uitmaken van de F.A.O., is de Internationale Populieren Commissie.

Deze commissie werd in 1947 te Parijs opgericht. In 1948 werd prof. Guinier (Frankrijk) tot president gekozen en prof. Houtzagers (Holland) tot vice-president. De congressen werden achtereenvolgens gehouden in Italië, België, Nederland, Engeland en Duitsland. In april van dit jaar waren talrijke gedelegeerden uit Europa en van overzee ter viering van het tienjarig bestaan op het 6e congres te Parijs. Zij betuigden hun dankbaarheid aan de president prof. Guinier, die de commissie zo bewonderenswaardig tot haar tegenwoordige efficiëntie bracht. De vice-president prof. Houtzagers was wegens een ernstige ziekte niet aanwezig. Helaas stierf hij enige tijd later, tot algemeen leedwezen om een zo ernstig verlies van een eminent man van wetenschap, aan wien de eer toekomt één van de stichters van de moderne populierencultuur te zijn.

Enkele interessante cijfers: In Frankrijk bedraagt de productie van populierenhout in gezaagde sortimenten voor meubels, constructies enz. 1.340.000 m³, voor lichte emballage 510.000 m³, triplex 140.000 m³, brandhout 55.000 m³; totaal 2.045.000 m³. Aan dit cijfer is nog toe te voegen de geweldige hoeveelheid hout, die gebruikt wordt voor papier, mijnen enz. Deze hoeveelheid betekent 21% van al het geproduceerde werkhout en 57% vat uit loofhout verkregen hout. Hierbij bedraagt de oppervlakte slechts 1,3% en 2,1% van de totale bosoppervlakte.

Ook in Duitsland, België en Nederland is de populierencultuur zeer belangrijk. In Noordelijke landen, speciaal Zweden, Finland en enkele landen van de Sovjet Unie, zijn er grote hoeveelheden spontaan populierenbos, vooral van *Populus tremula*. In Zweden berekent men de voorraad op 20.000.000 m³ en de jaarlijkse aanwas op 326.000 m³.

Wat Italië betreft erkent men in het internationale kamp het absolute primaat van dit land in de populierencultuur. De snelgroeiende clonen, die men verkreeg onder leiding van de professoren Iacometti en Piccarolo, werden verbreed over veel Europese landen en ook overzee, zoals naar Argentinië.

Na het aftreden van prof. Guinier en diens benoeming tot honorair president heeft men een vertegenwoordiger van Italië, het land waar het volgende congres zal plaats hebben, tot president benoemd prof. G. Giordano. Om het Permanente Comité in zijn taak terzijde te staan zijn talrijke werkgroepen van specialisten benoemd, die het voorbereidend werk zullen doen voor dit congres, dat in 1959 zal worden gehouden. Het werk in Parijs werd voorafgegaan en gevolgd door interessante excursies zowel naar beplantingen als naar industriële ondernemingen, die het hout verwerken.

T. B.

N.B. Wij plaatsen dit referaat als voorlopige mededeling, omdat het algemene Nederlandse rapport nog moet worden opgenomen. Red.

Populus canadensis Moench versus *P. euramericana* Guinier. J. P. (J. Pourtet). Revue forestière française. (7) 1957 (616). Dit is een referaat betreffende het artikel van Boom in Acta Botanica Neerlandica — zie referaat N.B.T. 29 (10) 1957 (226) — en is wel te beschouwen als het eerste bericht van de tegenstanders van de naam *P. canadensis*. Hij doet echter niet anders dan Houtzagers aan te halen uit het hiervoor besproken boek „Les Peupliers dans la production du bois et l'utilisation des terres” van de F.A.O., uitgegeven ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van de Internationale Populieren Commissie, 1957. Dit is wel wat erg goedkoop F. B.

Benaming, geschiedenis en kenmerken van een aantal houtachtige planten. B. K. Boom. Jaarboek Ned. Dendrologische Ver. 1954 en 1955 (37—120).

Dit is een lijvig artikel met tal van wetenswaardigheden over vele verschillende houtsoorten, in het bijzonder ten aanzien van de nomenclatuur, cultuurvariëteiten- of vormenbeschrijving en geschiedenis van nieuwe houtachtige gewassen van de laatste 20 jaren en van planten in Nederland in cultuur en die niet zijn vermeld in de „manual” en de „bibliography” van A. Rehder. De „International Code of the nomenclature and registration for cultivated plant”, London, Royal Hort. Soc., 1953, I, is in Nederlandse vertaling uitgegeven als Mededeling 52 van het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Mansholtlaan 15, Wageningen, f0,75; giro 425340, het laatst gewijzigd op het Internationale Tuinbouw Congres te Scheveningen van 1955, heeft het begrip cultuurvariëteit (cultivar; cv) naast variëteit voor de wilde planten, voor de aanduiding der vormen ingevoerd. Deze cv wordt voortaan met een fantasienaam aangeduid, waarbij de bestaande latijns gevormde namen ook als zodanig gelden, maar geen prioriteit meer hebben en dan ook nu niet meer mogen worden gegeven. De cv's zijn dus clonen. Een zaaisel is geen cultivar, want een populatie en die duidt men aan door „groep” („gr”). De fantasienaam komt nu tussen enkele aanhalingstekens met een hoofdletter (ook de latijnse namen) achter de aanduiding cv te staan, dus niet meer *Populus serotina*, alsof het een soort was, maar *Populus cv 'Serotina'*. De initialen van de winner van de plant wordt tussen haakjes vermeld.

Ik wil nu enkele van de voor ons bosbouwers belangrijke vormen verder hier vermelden. Zo is veel verteld bij de *Populus canadensis* Moench, die volgens de Internationale Populieren Commissie *Populus euramericana* Guinier zou moeten heten, wat Boom bestrijdt (zie ook het eerste referaat in N.B.T. 29 (10) 1957 (226) uit de Acta Botanica Neerlandica van 1957). De oudste naam en beschrijving is van Moench in 1785 onder de naam *P. canadensis*, met de vermelding erbij, dat de plant uit Canada kwam. De naam *euramericana* acht hij fout, daar die niet in overeenstemming is met de internationale regels voor botanische nomenclatuur. Hij betreurt het besluit van de Int. Pop. Cie. en zegt: „Wanneer nu dergelijke internationale lichamen de internationale afspraken op het gebied van de plantenbenaminge eenvoudig gaan negeren, wat moet er dan terecht komen van de zo zeer begeerde eenheid en stabiliteit der namen en waarvoor dient dan het vele werk, dat hiervoor wordt gedaan?”

Voorts maakt hij melding van de wilgenselecties: *Salix rubens* Schrank cv 'Drakenburg', *S. alba* L. cv 'Liempde' en *S. alba* cv 'Rockanje'. Er staan hier wel enige fantasien bij, die niet juist zijn. Zo is van Vleuten niet de eerste doelbewuste winner van de 'Liempde' geweest en Sipkes niet die van de 'Rockanje'. In het eerste geval is van Vleuten het belang van zijn boom gaan inzien toen de kweker Sanders aldaar hem met succes ging telen en dus als de winner moet worden beschouwd. Daarom hebben, ten einde een eindeloze strijd te voorkomen, beiden het teeltrecht bekomen van het originele materiaal. In het laatste geval is Sipkes na de Provinciale Waterstaat en het Staatsbosbeheer gekomen; dit zijn wel de eerste „winners”. De 'Drakenburg' hier en daar zeer goed groeiend, schijnt elders wat teleur te stellen, mogelijk vanwege vatbaarheid voor een blad- en scheutziekte. 'Liempde' en 'Rockanje' voldoen zeer goed. De eerste meer voor het binnenland, de laatste meer op de wind, maar er dient nog wel wat ondervinding te worden opgedaan.

Bij *Alnus* is melding gemaakt van de flink groeiende *A. elliptica* Requien en 'Ito-landa' (Doorenbos), gewonnen uit zaad van *A. cordata* onder invloed van *A. glutinosa* (1935). Deze vorm heeft een boomvorm als *cordata*. De naam is een combinatie van Italië en Holland, de landen waar de ouders wild groeien.

De Amerikaanse eik noemt Boom nu weer *Quercus rubra* L., maar ook hier schijnt men het niet met elkander eens te zijn, want Smeets in zijn dissertatie van 1957 noemt hem weer borealis Michx F., daar de stap terug niet in overeenstemming zou zijn met de algemene regels voor nomenclatuur. Zoek het nu maar uit. Jammer is het, dat we niet

ook weer de begrijpelijke namen *Q. pedunculata* en *Q. sessiliflora* hebben terug ontvangen voor de gewone eiken, namen die van oudsher goed ingeburgerd waren.

Ulmus glabra Hudson cv 'Bea Schwarz' (Went) heeft nu de hem toekomende naam volledig gekregen. Helaas stelde deze vorm teleur en houdt de kweek ervan op, evenals van de 'Christine Buisman'.

Robinia pseudoacacia L. cv 'Sandraudiga' (Lombarts) is van 1937 ontstaan als zaailing. Het is een vorm staande tussen de gewone acacia en de eenbladige. Of dit iets voor ons is moet nog worden afgewacht. De nr 4138 wordt (nog?) niet genoemd. Deze stelt nogal teleur, maar mogelijk is dit een gevolg van aanplant op te arme gronden.

De *Acer pseudoplatanus* cv 'Nachtegaalplein' heet nu *Acer pseudoplatanus* L. cv 'Erectum' (Doorenbos). Het is een steile groeier, aanvankelijk goed voor straten, doch later toch meer uitgroeiend. De andere selecties staan hier nog niet vermeld.

Tenslotte noem ik nog even de essencelecties. Het zijn *Fraxinus excelsior* L. cv 'Doorenbos' (Doorenbos), die als jonge boom niet heeft voldaan. De naam *Fraxinus excelsior* L. cv 'Westhof's Glorie' (van 't Westeinde) is inderdaad juist, al zou ik hierbij willen aantekenen, dat hier weer het Staatsbosbeheer de selecteur is, die een „winner” zocht en deze vond in de persoon van de firma van 't Westeinde. Dit is op 't ogenblik de beste boom, maar er zullen er gelukkig meer komen. Alles kan niet op één kaart staan. Ook wordt nog vermeld de *Fraxinus excelsior* L. cv 'Eureka' (van der Have), die echter in de kwekerij nogal takkig is, maar aan de kust grote windvastheid zou tonen.

Het is jammer, dat deze jaarboeken altijd zo gruwelijk laat komen en dat niet is vermeld wanneer dit artikel is afgesloten.

F. B.

International Commission for the Nomenclature of Cultivated Plants. E. L. Little Jr, U. S. Forest Service, Forestry. 55 (4), 1957 (299).

Deze commissie, die nader over de naamgeving raad schaft op grond van de door de Internationale Botanische Congressen gegeven regels voor de namen der soorten en op grond van de door de Internationale Tuinbouwcongressen gegeven regels voor de namen der cultuurvariëteiten (cv's of cultivars), hield van 21—23 november 1956 de eerste zitting te Utrecht, waar de schrijver afgevaardigd was van de V.S. Het voorzitterschap stond onder Dr Roger Vilmorin (F.); er waren 25 leden uit land-, tuin- en bosbouwkringen. Andere bosbouwvertegenwoordigers waren J. D. Matthews (G.B.) voor de Internationale Vereniging van Bosbouwproefstations (Iufro) en R. D. Johnston (Australië), terwijl de nu niet opgekomen leden zijn: W. Langner (D.) en J. Pourtet (Fr.).

De hoofdzaak van deze bijeenkomst was de herziening van de internationale code voor nomenclatuur voor cultuurplanten ter coördinering van land-, tuin- en bosbouw. Deze code, opgesteld en aangenomen door de commissie van naamgeving van gekweekte planten, ingesteld door het 7de Int. Botanische Congres te Stockholm in 1950 en de commissie voor de naamgeving en de registratie van Tuinplanten, ingesteld door het 13de Int. Tuinbouw Congres te Londen in 1952, is onder de naam „Internationaal reglement voor de naamgeving van gekweekte planten” in september 1953 als mededeling 52, uitgegeven door het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen (I.V.T.) te Wageningen, in het Nederlands vertaald en toegelicht door dr B. K. Boom, die voor de tuinbouw in de besproken commissie zitting heeft. Deze nederlandse uitgeve is verkrijgbaar door girering van f 0,75 op de postrekening van het I.V.T. nr 425340.

Een ontwerp van wijziging zal worden behandeld in een vergadering eind 1957 en zal dan worden ingediend bij het Internationale Tuinbouw Congres, de Iufro enz. Er werd ook nog heel verstandig overleg gepleegd over stabilisatie van wetenschappelijke namen en besloten werd hierover met de botanici te spreken. Ook werd gesproken over internationale registratie van variëteiten. In de bosbouw komen ook vele nieuwe namen los met de voortgaande verbetering van houtopstanden.

F. B.